

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

Management of Student Development Activities According to the Philosophy of Sufficiency Economy Under Samut Prakan Educational Service Area Office 1

ประธาน ขรรค์เจนการ^{1,*} และไตรรัตน์ สิทธิทูล ²
Pratan Khanjangarn^{1,*} and Thairath Sittitool ²

รับบทความ 20 เมษายน 2563 แก้ไข 27 พฤษภาคม 2563
ตอบรับ 9 มิถุนายน 2563

Received 20 April 2020 Revised 27 May 2020

Accepted 9 June 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม 2) เปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดโรงเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็น ครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 320 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสุ่มง่ายของ Krejcie & Morgen จากนั้นได้ทำการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม กรุงเทพมหานคร 10600
M.Ed., Student in Educational Administration, Siam Technology College, Bangkok 10600 Thailand

² คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม กรุงเทพมหานคร 10600

* Faculty of Education, Siam Technology College, Bangkok 10600 Thailand
Corresponding author, e-mail: pratan.khan@gmail.com

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม รองลงมาคือ ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านความมีเหตุผล และด้านความพอประมาณ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี 2) ผลการเปรียบเทียบข้อมูล พบว่า การจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตำแหน่งหน้าที่ และจำแนกตามขนาดของโรงเรียนไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

คำสำคัญ: การบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

The purposes of this quantitative research were: 1) To study the management of student's development activities according to the philosophy of sufficiency economy: Modesty; Reasoning; Good immunity; Knowledge conditions; and Moral conditions. 2) To compare the management of students' development activities according to the philosophy of the sufficiency economy classified by position, duty, and school size of Schools Under the Office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 1. The sample were 320 administrators and teachers from the schools under the Office of Samut Prakan Educational Service Area 1, which random from Krejcie & Morgan table. Data were collected by using a rating scale questionnaire with 5 levels. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results of the research showed that: 1) The management of students' development activities according to the philosophy of the sufficiency economy of the schools under the Office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 1, in overall, was at the good level. The aspect that has the highest mean value is the moral condition, the knowledge condition, The rational, and the moderation. The lowest mean is the aspect of the self - immunity. 2) The comparison of data shows that the management of students' development activities according to the philosophy of the sufficiency economy of the schools under the Office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 1 classified by school size was not different statistically significance at 95% confidence level.

Keywords: Administration, Student development activities, Philosophy of sufficiency economy

บทนำ

ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติ ถูกทำลายและเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว ระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหาอยู่หลายประการทำให้ประเทศไทยต้องเร่งปฏิรูปการศึกษา โดยให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย งานวิจัย และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต แผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพคนทุกช่วงวัย โครงการโรงเรียนคุณธรรม โครงการโรงเรียนสีเขียว เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561, น. 1)

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ ทักษะจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตนเองเพื่อเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัยและมีจิตสำนึกสาธารณะที่ดีงาม เพื่อเกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติและความสามารถ ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม และกิจกรรมประดิษฐ์ ประภาพการบริการด้านต่าง ๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, น. 1)

องค์การยูเนสโก (UNESCO, 2012, p. 3) ได้ยกย่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นกระบวนทัศน์ทางจริยธรรมอย่างใหม่ต่อความยั่งยืน (A new ethical paradigm for sustainability: UNESCO) ซึ่งเป็นแนวทางที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ความประพฤติที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน ไปจนถึงการบริหารจัดการและการพัฒนาประเทศได้จริง

พระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ 4 ธันวาคม 2541 พระบรมราโชวาทนี้ ทรงเน้นการมีพอกิน

พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่ในเบื้องต้นก่อน เมื่อมีพื้นฐานความมั่นคงพร้อมพอสมควรแล้ว จึงสร้างความเจริญและฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้น นั่นคือทำให้ประชาชนส่วนใหญ่พอมีพอกินก่อน เป็นแนวทางการพัฒนาที่เน้นการกระจายรายได้ เพื่อสร้างพื้นฐานและความมั่นคงทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ก่อนเน้นการพัฒนา ในระดับสูงขึ้นไป หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สำคัญ คือ ปรัชญา 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ประกอบด้วย 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล 3) การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี 4) เงื่อนไขความรู้ 5) เงื่อนไขคุณธรรม

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจการศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้สนใจไปใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดโรงเรียน

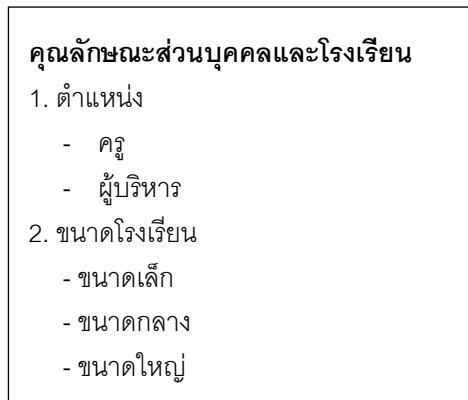
สมมติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคล (ตำแหน่งหน้าที่) และขนาดโรงเรียนไม่มีผลต่อการจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

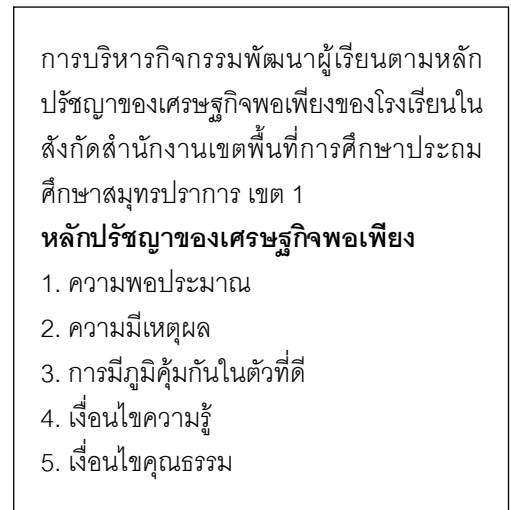
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ใน 5 ด้าน โดยยึดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูจำนวน 1,774 คน และผู้บริหาร 144 คน รวม 1,918 คน ขนาดโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด โดยมีขนาดใหญ่ 23 โรงเรียน ขนาดกลาง 16 โรงเรียน และขนาดเล็ก 33 โรงเรียน ภายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 (2562) ข้อมูล ณ วันที่ 18 มกราคม 2562

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูจำนวน 248 คน

และผู้บริหาร 72 คน รวม 320 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้หาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970, p. 608) หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของโรงเรียนที่สังกัด โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ขอนหนังสือจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามถึงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จำนวน 3 ท่าน และคำนวณหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและการใช้ภาษาเพื่อนำมาปรับปรุงโดยใช้เทคนิค Item – Objective Congruence Index (IOC) โดยมีรายละเอียดในการคำนวณการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ การให้คะแนนรายข้อ สำหรับผู้เชี่ยวชาญให้ค่าเฉลี่ย IOC เท่ากับ 1.00

3) หลังจากตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try – Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) รายด้าน ดังนี้

- ด้านที่ 1 ด้านความพอประมาณ

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.691

- ด้านที่ 2 ด้านความมีเหตุผล ค่าความเชื่อมั่น

(Reliability) เท่ากับ 0.927

- ด้านที่ 3 ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.667

- ด้านที่ 4 ด้านเงื่อนไขความรู้ ค่าความเชื่อมั่น

(Reliability) เท่ากับ 0.654

- ด้านที่ 5 ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ค่าความเชื่อมั่น

(Reliability) เท่ากับ 0.684

4) นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขแล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

3. การวิเคราะห์ทางสถิติ

3.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์และนำเสนอเป็นรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) เพื่อบรรยายสรุปข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3.2 การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยกับตัวแปร 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (Independent Sample t – test) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยกับตัวแปร 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe's test)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเรื่อง การจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

การจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับการดำเนินการ			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านความพอประมาณ	4.42	.516	ดี	4
2. ด้านความมีเหตุผล	4.47	.419	ดี	3
3. ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	4.40	.496	ดี	5
4. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.58	.496	ดีมาก	1
รวม	4.48	.489	ดี	

จากตารางที่ 1 พบว่า การจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมาคือ ด้านเงื่อนไขความรู้ ($\bar{X} = 4.51$) ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.47$) และด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 4.42$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ($\bar{X} = 3.28$)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

การจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ตัวแปร	N	Mean	Std. Daviation	t	Sig.
1. ด้านความพอประมาณ	ครู	230	4.43	.547	.361	.718
	ผู้บริหาร	90	4.41	.430		
2. ด้านความมีเหตุผล	ครู	230	4.49	.476	1.691	.092
	ผู้บริหาร	90	4.42	.212		
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	ครู	230	4.45	.459	2.344	.021
	ผู้บริหาร	90	4.29	.567		
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	ครู	230	4.57	.564	-.375	.708
	ผู้บริหาร	90	4.62	.383		
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ครู	230	4.49	.485	-.895	.371
	ผู้บริหาร	90	4.45	.523		
รวมทั้งสิ้น	ครู	230	4.49	.481	.665	.507
	ผู้บริหาร	90	4.45	.379		

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ตำแหน่งหน้าที่กับการจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน โดยรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยของครูอยู่ในระดับมากกว่าผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.49$ และ 4.45) ตามลำดับ และรายด้านพบว่าในทุกๆ ด้านครูมีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้บริหาร

จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-test เปรียบเทียบความแตกต่าง ได้ค่า (t) เท่ากับ .665 และค่า (Sig.) เท่ากับ .507 ซึ่งมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือคุณลักษณะส่วนบุคคล (ตำแหน่งหน้าที่) ไม่มีผลต่อการจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	14.365	2	7.183	32.224	.718
	ภายในกลุ่ม	70.614	317	.223		
	รวม	84.979	319			
2. ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	9.737	2	4.868	33.296	.092
	ภายในกลุ่ม	46.349	317	.146		
	รวม	56.086	319			
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	10.561	2	5.281	24.654	.021
	ภายในกลุ่ม	67.757	317	.214		
	รวม	86.035	319			
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	23.278	2	11.639	58.791	.708
	ภายในกลุ่ม	62.757	317	.198		
	รวม	86.035	319			
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	18.219	2	9.109	47.997	.371
	ภายในกลุ่ม	60.163	317	.190		
	รวม	78.382	319			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	14.041	2	7.021	42.905	.507
	ภายในกลุ่ม	51.871	317	.164		
	รวม	65.912	319			

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า ขนาดโรงเรียนที่ต่างกันเห็นว่าการจัดการ

บริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่องการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่เสมอ ทั้งยังมีการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้นั้นจะส่งผลดีต่อโรงเรียนเองด้วย หนึ่งเมื่อผู้วิจัยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีประเด็นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ด้านความพอประมาณ พบว่า การจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย สรริรัตน์ สังสุทธิ (2558) ได้ศึกษาผลของการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อความพร้อม โรงเรียนพยายามปลูกฝังให้นักเรียนโดยการสอดแทรกเข้ากับกิจกรรมต่างๆ ได้จึงทำให้การบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสหกรณ์พัฒนาได้ศึกษาและนำเสนอแนวทางการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนก็คือพอประมาณได้แก่พอประมาณกับศักยภาพของคนพอประมาณกับสภาพแวดล้อม และไม่โลภจนเกินไป

2. ด้านความมีเหตุผล พบว่า การจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย จุฑามาส โกมลมรรค(2556) ได้

ศึกษาผลของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผ่านการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อความพร้อม ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นคือการปลูกฝังการมีเหตุผลให้ความรู้เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติอย่าง โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลการกระทำต่างๆ เป็นคำให้การทำในกิจกรรมของโรงเรียนมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนั้นการบริหารโรงเรียนในยุคปัจจุบันต้องใช้หลักเหตุและผลในการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงให้น้อยที่สุด

3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พบว่า การจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับดี ทุกคนจะรู้จักหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย Pandya & Ambedkar (2011) ได้ศึกษาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในอินเดีย ผ่านการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อความพร้อม ซึ่งพบว่าประสบการณ์เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่มีผลทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของบุคคลทางการศึกษาและสภาพการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนแตกต่างกัน

4. ด้านเงื่อนไขความรู้ พบว่า การจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย จุฑามาส โกมลมรรค (2556) ได้ศึกษาผลของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผ่านการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อความพร้อม พบว่าผู้บริหารให้ความสำคัญในขั้นสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาสามารถแยกออกเป็นประเด็นใหญ่ๆ หรือเสริมสร้างบรรยากาศในการทางวัตถุ เช่น อาคารสถานที่และสร้างสิ่งแวดล้อม ทางนี้ควรเป็นเพราะการเสริมสร้างบรรยากาศดังกล่าวเป็นสิ่งที่ปรากฏเห็นชัดเป็นรูปธรรม

5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า การจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับ

ดีมาก ซึ่งสอดคล้อง จากงานวิจัยของ สิริวิรัตน์ สังสุทธิ (2558) ได้ศึกษาผลของการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อความพร้อมได้ให้ข้อเสนอแนะ ว่าผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูควรมีการปลูกฝังค่านิยมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ให้เกิดกับนักเรียนให้มากคณะครูและบุคลากรในสถานศึกษาควรได้รับการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงด้วยจากการวิจัยข้างต้นสู่การพัฒนาผู้เรียนด้านเงื่อนไขคุณธรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัย เรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เป็นข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุน ติดตาม ให้อบรมวิชาการมีคุณธรรมและส่งเสริมเพิ่มเติมการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีให้กับนักเรียนเพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ดีในโรงเรียน

1.2 ผู้บริหารควรมีการนิเทศ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือ คำปรึกษาอย่างต่อเนื่องกับครูวิชาการ มีคุณธรรมและส่งเสริมเพิ่มเติมการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีให้กับนักเรียน การบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิภาพ ผ่านการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เพื่อการพัฒนาพฤติกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ

การจัดการบริหารกิจกรรม

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน เพื่อหาแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการบริหารกิจกรรมให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จุฑามาส โกมลมรรค. (2556). *การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล เมืองอ่างทอง* (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. (2562). *ข้อมูลทั่วไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1*. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2562, จาก <http://www.samutprakan1.go.th/index.php/2016-11-06-00-47-39>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พรินทรวรรณกราฟฟิค.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สิริวิรัตน์ สังสุทธิ. (2558). *การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.

UNESCO. (2012). *Towards a sufficiency economy:*

A new ethical paradigm for sustainability.

Retrieved March 8, 2018 from [http://www.](http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/anticipation-and-foresight/unesco-future-lectures/towards-a-sufficiency-economy)

[unesco.org/new/en/social-and-human-](http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/anticipation-and-foresight/unesco-future-lectures/towards-a-sufficiency-economy)

[sciences/themes/ anticipation-and-foresight/](http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/anticipation-and-foresight/unesco-future-lectures/towards-a-sufficiency-economy)

[unesco-future-lectures/towards-a-](http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/anticipation-and-foresight/unesco-future-lectures/towards-a-sufficiency-economy)

[sufficiency-economy](http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/anticipation-and-foresight/unesco-future-lectures/towards-a-sufficiency-economy)